

Uchwała Nr ~~XV/28/11~~
Rady Miejskiej w Radkowie
z dnia ~~30.09.2011~~ 2011 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Pomocy Społecznej na terenie Gminy Radków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity:Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity:Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) Rada Miejska w Radkowie -
uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Lokalny Program Pomocy Społecznej na terenie Gminy Radków, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Radków

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Radkowie
Kuczyński
mgr inż. Bogumił Kuczyński

Janina

Uzasadnienie do Uchwały nr XV/38/11
Rady Miejskiej w Radkowie
z dnia 30. września 2011 roku.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Pomocy Społecznej na terenie Gminy Radków

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity:Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowanie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do jej kompetencji.

Natomiast, w art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity:Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) zapisano, że rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej opracowuje i kieruje do wdrożenia Lokalny Program Pomocy Społecznej na terenie gminy Radków..

W dniu 18.07.2011r. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Radkowie z/s w Ścinawce Średniej, realizując wniosek Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 31 maja 2011r. przedłożył propozycję „Lokalnego Programu Pomocy Społecznej na terenie gminy Radków”.

W wyniku przeprowadzonej analizy uważam, iż konstrukcja programu jest szczegółowa, a zawarte w programie działania zmierzają do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Program umożliwi osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie uchwały jest zasadne.

OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ
W RADKOWIE
Z/IS W ŚCINAWCE ŚREDNIEJ

**LOKALNY PROGRAM
POMOCY SPOŁECZNEJ
NA TERENIE
GMINY RADKÓW**

RADKÓW 2011

PLAN PROGRAMU:

Wstęp.....	1
1. Miejsce pomocy społecznej w działalności gminy	2
2. Charakterystyka Ośrodka Pomocy Społecznej	5
3. Obszary aktywności Ośrodka Pomocy Społecznej.....	8
4. Cele programu	11
5. Rodzaj świadczeń udzielanych	14
6. Najważniejsze powody zwracania się o pomoc społeczną	24
7. Inne zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej	27
8. Mierniki oceny skuteczności programu pomocy społecznej	32
9. Główne kierunki działania	34
10. Oczekiwane efekty	36

**„Ludzie nie są równi:
obok zdrowych są chorzy, obok bogatych – ubodzy, obok zaradnych –
niezaradni, obok sprawnych ułomni.
Pomoc społeczna zajmuje się dziećmi gorszego Boga”
– tymi, którzy cierpią, doświadczają deprivacji potrzeb, są wyłączeni
z tzw. normalnego życia”**

Wstęp

Lokalny program pomocy społecznej jest dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz.U. z 2009r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Niniejszy program przygotowany został w oparciu o priorytety i cele zawarte w Uchwale Nr XXXIII/288/04 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radków na lata 2005-2015 (zm.: Uchwała Nr VI/29/11 RM w Radkowie z dnia 23 lutego 2011 r.) z uwzględnieniem zadań wynikających z wprowadzonych programów rządowych oraz potrzeb wynikających z analizy działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Radkowie z/s w Ścinawce Średniej.

Za podstawowe cele w rozwiązywaniu problemów społecznych uznaje się:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości;
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich aktywnej integracji w środowisku;
- stworzenie lepszych warunków życia dla mieszkańców naszej gminy poprzez poprawę sytuacji materialnej, zapewnienie bezpieczeństwa i zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.

1. Miejsce pomocy społecznej w działalności gminy

Gminy są kolejnym podmiotem zobowiązanym do wykonywania zadań w zakresie pomocy społecznej. Ustawa nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom potrzebującym niezależnie od tego czy istnieją inne osoby fizyczne lub prawne zobowiązane do utrzymania osoby ubiegającej się o pomoc.

Zadania gminy zostały podzielone na trzy grupy. Pierwsza z nich obejmuje zadania własne, druga zadania własne o charakterze obowiązkowym, natomiast trzecia grupa to zadania zlecone gminie.

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez gminy, należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnianie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Natomiast do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom mniemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę obejmują:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Podział na zadania własne i własne obowiązkowe ma podstawowe znaczenie dla spraw nadzoru administracji rządowej nad działalnością samorządową. Wojewoda nad działalnością własną gmin sprawuje nadzór na podstawie kryterium zgodności z prawem ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, stwierdza więc, czy podjęte chwały nie naruszają obowiązujących ustaw, w tym ustawy o pomocy społecznej, to znaczy czy zostały zapewnione środki na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Natomiast zadania zlecone realizowane są w takim zakresie, w jakim wojewoda przyzna środki, i zgodnie z jego wskazaniami. Realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej zajmują się powołane w tym celu ośrodki pomocy społecznej.

2. Charakterystyka Ośrodka Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie z siedzibą w Ścinawce Średniej został powołany uchwałą nr XXVIII/176/96 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 28 listopada 1996 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej zwany dalej OPS jest jednostką organizacyjną Gminy, nie posiadającą osobowości prawnej. Organem założycielskim OPS jest Rada Miejska w Radkowie, w imieniu której bezpośredni nadzór nad działalnością pełni Burmistrz. Nadzór merytoryczny nad jakością działań oraz przestrzeganiem standardu usług świadczonych przez OPS oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami sprawuje Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu.

OPS utworzony został w celu wykonywania zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie przez administrację rządową, wymienioną w ustawie o pomocy społecznej. Podstawowym celem OPS jest prowadzenie i koordynacja działań związanych z pomocą oraz rozeznanie i diagnozowanie potrzeb socjalno – bytowych osób i rodzin wymagających pomocy w przewyższaniu sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu tego typu sytuacji.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest także zakładem pracy w rozumieniu prawa pracy. Na czele OPS stoi Kierownik, który działa na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Burmistrza Miasta i Gminy Radków. Kierownik kieruje pracą Ośrodka przy pomocy głównego księgowego, który odpowiada i zapewnia sprawne funkcjonowanie finansowe OPS. Pozostali pracownicy pracują na podstawie umowy o pracę i ponoszą odpowiedzialność za terminowe i zgodne z przepisami prawa załatwianie spraw należących do OPS.

Obecnie w OPS zatrudnionych jest 13 osób, w tym:

- 1 - pracownik ds. finansowo-księgowych (1 osoba – zatrudniona w ramach umowy na zastępstwo od dnia 1 czerwca 2011 r.),
- 3 - pracowników socjalnych,
- 1 - pracownik - kasa + kadry,
- 1 - pracownik - dodatki mieszkaniowe +sekcja świadczeń,
- 2 - pracowników - świadczenia rodzinne,

- 1 - sprzątaczką (1/2 etatu) oraz informatyk (umowa –zlecenie),
- 1 -pracownik socjalny do obsługi projektu POKL (finansowany w całości w ramach Projektu).

Artykuł 110 ustawy o pomocy społecznej określa rolę ośrodka pomocy społecznej jako głównego wykonawcy zadań z zakresu pomocy społecznej należących do gminy. W artykule tym zawarte są również kwestie związane z upoważnieniem wydanym przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) kierownikowi ośrodka pomocy społecznej do wydawania decyzji administracyjnych oraz normy zatrudniania pracowników socjalnych. Określenie wskaźników zatrudnienia kadry ośrodków pomocy społecznej jest konsekwencją działań na rzecz poprawy funkcjonowania systemu pomocy społecznej oraz czynnikiem sprzyjającym indywidualnej pracy z klientem, co w efekcie ma doprowadzić do „wyprowadzenia” z systemu części klientów. Jedynie właściwy poziom zatrudnienia w połączeniu z nowymi instrumentami (kontrakt socjalny) pozwoli na osiągnięcie, na satysfakcjonującym poziomie, celów pomocy społecznej.

Podstawową grupą zawodową zatrudnioną w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej są pracownicy socjalni, w odniesieniu do których artykuł 116 określa wymagania kwalifikacyjne uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego i stopnie specjalizacji w tym zawodzie. Pracownik socjalny jest zobowiązany do analizowania i oceny problemów, które generują zapotrzebowanie na świadczenia. Szeroki i złożony zakres zadań stawia przed pracownikiem socjalnym szczególne oczekiwania w zakresie posługiwania się w swojej pracy zasadą dobra osób i rodzin. Pracownik socjalny jest zobowiązany do przeciwdziałania praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę czy rodzinę i zachowania tajemnicy informacji uzyskanych w czasie realizacji pracy socjalnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie z/s w Ścinawce Średniej obecnie zatrudnia trzech pracowników socjalnych, natomiast zgodnie z treścią art. 110 ust. 11, ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tysiące mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Analizując treść powyższego artykułu w powiązaniu z ilością środowisk

przypadających na jednego pracownika socjalnego (261 rodzin ogółem - stan na 30.06.2011 r.), oraz liczbą mieszkańców Gminy Radków 9 606 (stan na 30.06.2011 r.), OPS zobligowany jest do zatrudnienia czwartego pracownika socjalnego w terminie do dnia 31 lipca 2011 roku. Termin zatrudnienia dodatkowego pracownika socjalnego wynika z zalecenia pokontrolnego (pismo Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27.01.2011 r.).

Kadra pracownicza zatrudniona w OPS służy bezpośrednio realizacji zadań pomocy społecznej na poziomie lokalnym.

Ponadto OPS zatrudnia 6 osób (stan na 30.06.2011 r.) na umowę zlecenie; osoby te świadczą pomoc 9 osobom w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze jako zadanie obowiązkowe gminy z zakresu pomocy społecznej, są realizowane w postaci świadczenia usług w domu chorego w wymiarze godzinowym ustalonym indywidualnie dla każdego podopiecznego przy uwzględnieniu szeregu czynników, takich jak: sytuacja zdrowotna, rodzinna, warunki mieszkaniowe itp.

Do zakresu obowiązków osoby świadczącej usługi należy m.in.: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (pomoc w nabywaniu i dostarczaniu produktów żywnościowych i niezbędnego ubrania), opieka higieniczna (zapewnienie higieny osobistej oraz porządku w mieszkaniu), zalecana przez lekarza pielęgnacja (dot. indywidualnych przypadków, które związane są z chorobą danej osoby), oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem (np. spacery).

3. Obszary aktywności Ośrodka Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie obejmuje swoją działalnością teren całej Gminy, w której skład wchodzi: miasto Radków, oraz wsie: Ścinawka Dolna, Ścinawka Górna, Ścinawka Średnia, Wambierzyce, Ratno Dolne, Ratno Górne, Suszyna, Raszków, Karłów, Pasterka, Gajów i Tłumaczów.

Przedmiotem pomocy społecznej są świadczenia udzielane w różnej formie i w różny sposób. Ogólnie możemy wyodrębnić pomoc środowiskową, świadczoną w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy oraz pomoc instytucjonalną świadczoną poza miejscem zamieszkania. Zarówno pomoc środowiskowa, jak i instytucjonalna mogą być udzielane w różnych formach, takich jak: pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Charakterystyczne jest, że podczas gdy pomoc środowiskowa może być ograniczona do jednej formy wystarczającej w danej sytuacji, pomoc instytucjonalna ma charakter kompleksowy, obejmujący wszystkie potrzeby jednostki. Ustawa o pomocy społecznej wprowadziła kilka rodzajów zasiłków pieniężnych, których przyznanie uzależnione jest od sytuacji życiowej świadczeniobiorców. Wśród świadczeń środowiskowej pomocy społecznej można między innymi wymienić: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, bezzwrotny zasiłek okresowy lub specjalny zasiłek celowy, pomoc mającą na celu ekonomiczne usamodzielnienie osoby lub rodziny, usługi opiekuńcze, w ramach pomocy społecznej osobom i rodzinom udziela się także wsparcie w postaci pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego i psychologicznego.

Od kilku lat niepomiaralnie wzrasta znaczenie pomocy społecznej we wspieraniu osób ubogich. Sytuacja ta jest wynikiem przemian społeczno – gospodarczych zachodzących od dłuższego czasu w naszym kraju, których skutkiem ubocznym jest rozszerzająca się sfera ubóstwa. Implikuje to konieczność doskonalenia systemu pomocy społecznej, gdyż od jego funkcjonowania zależy los znacznej liczby ludzi. Długotrwałe bezrobocie i jego pochodna w postaci utraty prawa do zasiłku z Funduszu Pracy jest najczęstszą przyczyną ubiegania się o świadczenia instytucji pomocy społecznej. Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej są bowiem głównie osoby długotrwałe bezrobotne, natomiast osoby niepełnosprawne, starsze czy przewlekle chore stanowią już znacznie mniejszy odsetek wśród podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ogromnym problemem społecznym gminy Radków jest wysoki poziom bezrobocia, na ogólną liczbę 9 606 mieszkańców (stan na 30.06.2011r.), 706 jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, w tym tylko 140 z prawem do zasiłku (statystyka rynku pracy PUP w Kłodzku – stan na 31.05.2011r.). Brak możliwości zatrudnienia jest obecnie jedną z najważniejszych przyczyn korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Coraz liczniejszą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym, zmuszone do korzystania z pomocy ze względu na całkowity brak lub zbyt małe dochody z pracy. Doświadczenia nad problemami bezrobocia wskazują jednoznacznie, że nadbudowany system świadczeń socjalnych przyczynia się do socjalnego uzależnienia tych, którzy mogliby samodzielnie funkcjonować społecznie, a z biegiem czasu tracą umiejętności dbania o własne sprawy, o rodzinę. Do tej grupy należą przede wszystkim osoby długotrwale bezrobotne, objawiające bierne postawy na rynku pracy, korzystające z różnych świadczeń socjalnych, a z tej sytuacji czyniące swoisty styl życia. Jest to grupa marginalizowana i zagrożona wykluczeniem społecznym. Z powodu niskich dochodów również coraz bardziej liczną grupę stanowią rodziny wielodzietne oraz rodziny niepełne z małymi dziećmi. Wśród ubogich rodzin wielodzietnych można zaobserwować tak zwane zjawisko zamkniętego kręgu ubóstwa. Dzieci z rodzin ubogich zazwyczaj kończą swoje kwalifikacje na szkole podstawowej czy zawodowej zmniejszając w ten sposób możliwość uzyskania płatnej pracy i szans na wyrwanie się z tego kręgu.

Do negatywnych zjawisk mających wpływ na funkcjonowanie rodzin w gminie Radków należą również zjawiska alkoholizmu oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. W tej kwestii OPS współpracuje z komisją do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, sądami, kuratorami, policją, jak również z członkami rodzin osób uzależnionych poprzez prowadzenie z nimi rozmów interwencyjnych (którym efektem może być leczenie odwykowe, kierowanie wniosków do Sądów Rejonowych o zastosowanie obowiązku podjęcia leczenia w systemie zamkniętym).

Ośrodek Pomocy Społecznej w swojej działalności posługuje się różnymi formami pomocy w celu pełnej realizacji nałożonych ustawą o pomocy społecznej zadań.

W poprzednio obowiązujących regulacjach prawnych, a także w świadomości społecznej, pomoc społeczna obejmowała stosunkowo wąski zakres zarówno:

- podmiotowy – ludzi starych, chorych, inwalidów,
- przedmiotowy – świadczenia pieniężne i rzeczowe.

Obecna ustawa o pomocy społecznej znacznie poszerza krąg osób uprawnionych do pomocy jak też zakres świadczonej pomocy. Praca w ośrodkach pomocy społecznej ukierunkowana jest w szczególności na: pomoc finansową, pomoc rzeczową, usługi niematerialne, pracę socjalną skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Praca socjalna prowadzona przez ośrodek pomocy społecznej zmierza do tego, aby wzmocnić u podopiecznych poczucie odpowiedzialności za swój byt i swojej rodziny, a także nie pogłębiać zależności od pomocy społecznej. Jednak sukces w tej dziedzinie zależy przede wszystkim od usuwania strukturalnych przyczyn ubóstwa oraz stwarzanie szansy na niezależność finansową klientów pomocy społecznej przez zwiększenie liczby miejsc pracy. Obok pomocy tradycyjnej, świadczeń pieniężnych rzeczowych, kładzie się duży nacisk na pracę socjalną, wszelkiego typu poradnictwo psychologiczne, ekonomiczne i prawne. Pomoc środowiskowa ukierunkowana jest między innymi na pomoc dzieciom, poprzez organizowanie bezpłatnego lub częściowo odpłatnego wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin biednych, wielodzietnych. W tym zakresie Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje między innymi z: Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, dyrektorami i pedagogami szkolnymi.

4. Cele programu:

- zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- stworzenie lepszych warunków życia dla mieszkańców naszej gminy poprzez poprawę sytuacji materialnej, zapewnienie bezpieczeństwa i zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.

Założeniem lokalnego programu jest tworzenie wspólnego systemu działań profilaktycznych zmierzających do zapobiegania powstawania nowych problemów społecznych oraz zwiększaniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami społecznymi. Lokalny Program stworzony na podstawie potrzeb społeczności gminnej ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz pobudzanie ich do aktywności społecznej i zawodowej celem integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. W ramach programu podejmuje się realizację zadań z zakresu pomocy społecznej skierowanych przede wszystkim do osób i rodzin dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, przemocą w rodzinie, bezdomnością, alkoholizmem, trudnościami w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, zdarzeniem losowym, bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Szczegółowe cele programu zakładają pomoc w łagodzeniu pogłębiającego się ubożenia mieszkańców naszej Gminy poprzez różnego rodzaju formy pomocy i wsparcia:

- **rodzin bezrobotnych** – udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, kierowanie osób bezrobotnych do Powiatowego Urzędu Pracy celem rejestracji, uzyskania pracy czy przekwalifikowania, poradnictwa, pomocy w znalezieniu zatrudnienia, współpraca z Burmistrzem Miasta i Gminy Radków w zakresie prac interwencyjnych i publicznych na rzecz miasta i gminy, wsparcie psychiczne i mobilizacja bezrobotnego w dalszym poszukiwaniu pracy i zdobywaniu nowych umiejętności, informowanie o dostępnych ofertach pracy i kursach;
- **rodzin dotkniętych długotrwałą chorobą i niepełnosprawnością** - zasiłki pieniężne i niepieniężne na zakup leków i pokrycie kosztów leczenia (koszty dojazdów do specjalistów), kierowanie do Powiatowego Centrum Pomocy

Rodzinie celem uzyskania dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, turnusu rehabilitacyjnego i likwidacji barier architektonicznych, kierowanie osób do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, współpraca z lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi, z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz wydawanie niezbędnych wniosków, dokumentów i zaświadczeń;

- **rodzin wielodzietnych, niepełnych borykających się z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego** - zasiłki pieniężne, niepieniężne, pomoc w formie dożywiania dzieci, poradnictwo opiekuńczo wychowawcze, poradnictwo w prowadzeniu gospodarstwa domowego, stała współpraca z pedagogami szkolnymi, Sądem Rodzinnym i Opiekuńczym, kuratorami sądowymi, wsparcie i pomoc w uzyskaniu przysługujących świadczeń rodzinnych, alimentów;
- **rodzin dotkniętych alkoholizmem i innymi uzależnieniami** – współpraca z Miejsko Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradniami Odwykowymi, Policją, kuratorami; pomoc materialna i dożywianie dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem, motywowanie do podjęcia leczenia, wnioski o orzeczenie przymusowego leczenia;
- **osób opuszczających zakłady karne** – pomoc w ponownej adaptacji w środowisku lokalnym poprzez udzielanie pomocy finansowej, pomoc w uzyskaniu lokali mieszkalnych, aktywizacji zawodowej;
- **wspieranie osób samotnych, niepełnosprawnych, przewlekle i somatycznie chorych, psychicznie chorych niezdolnych do samodzielnej egzystencji** – poprzez przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, kierowanie do Domów Pomocy Społecznej oraz pomoc w załatwianiu spraw związanych z umieszczeniem w Zakładach Opiekuńczo Leczniczych lub Zakładach Pielęgnacyjno - opiekuńczych, wypożyczanie posiadanego sprzętu (2 - wózki inwalidzkie, balkonik) lub pomoc w jego otrzymaniu z Funduszu Zdrowia;
- **dożywianie dzieci** – zakup posiłków dla dzieci z rodzin najuboższych, rodzin patologicznych, mających problemy opiekuńczo – wychowawcze w szkołach na terenie gminy oraz szkołach ponadgimnazjalnych;
- **prowadzenie akcji zbiórek** - odzieży używanej, sprzętu gospodarstwa domowego, mebli na rzecz osób i rodzin najbardziej potrzebujących;

- **prowadzenie działań integrujących społeczność lokalną** poprzez współpracę z stowarzyszeniami, sołectwami, pomoc w organizacji imprez okolicznościowych, wyjazdu dzieci na kolonie letnie i zimowe;
- **pomoc osobom i rodzinom dotkniętych przemocą fizyczną i psychiczną** –poprzez współpracę z odpowiednimi instytucjami i udzielaniu stosownej pomocy i wsparcia;
- **pomoc dla osób i rodzin dotkniętych zdarzeniem losowym, sytuacjami kryzysowymi, klęską żywiołową lub ekologiczną** – poprzez wsparcie finansowe, rzeczowe i inną pomoc dostosowaną do potrzeb oczekujących;
- **pomoc osobom bezdomnym w uzyskaniu lokali mieszkalnych (socjalnych)**, kierowanie do miejsc noclegowych;